

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **1/ M. L., nar. X., bytom F. 2/ A. L., nar. X., bytom F.**, obaja zastúpení JUDr. J. S., advokátom, I., proti žalovanému: **L. B., s. r. o., V.**, IČO: X. zastúpenému JUDr. J. T., advokátom, Š., **o určenie neplatnosti záložnej zmluvy, o určenie, že záložné právo nevzniklo a o návrhu žalovaného na určenie, že žalovaný je záložným veriteľom titulom vydržania**, vedenej na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 7Cb 99/2008, na dovolanie žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cob 139/2009-121 zo dňa 2. decembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolací súd dovolanie žalobcov 1/ a 2/ v napadnutej zmeňujúcej časti výroku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cob/139/2009 zo dňa 2. decembra 2009 **z a m i e t a.**

Vo zvyšnej časti dovolanie **o d m i e t a.**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Brezno rozsudkom č. k. 7Cb 99/2008-78 zo dňa 26. 02. 2009 návrh žalobcov 1/ a 2/ na určenie, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. X. pre k. ú. H., obec H., okres B. ako dom č. súp. X., postavený na parcele č. X. pozemok parc. číslo X., zastavené plochy o výmere 551 m², uzavretá medzi

P. L., M. a S. Š. S. v B. – mestská pobočka Z. zo dňa 23. 09. 1991 a žalobcami na zabezpečenie úveru P. L. z úverovej zmluvy č. X. zo dňa 12. 06. 1991 je neplatná, zamietol.

Ďalej súd určil, že záložné právo na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X. pre k. ú. H., obec H., okres B. ako dom č. súp. X., postavený na parcele č. X. pozemok parc. číslo X., zastavené plochy o výmere 551 m², uzavretá medzi P. L., M. a S. Š. S. v B. – mestská pobočka Z. zo dňa 23. 09. 1991 a žalobcami na zabezpečenie úveru P. L. z úverovej zmluvy č. X. zo dňa 12. 06. 1991, zapísané na LV č. X. pre k. ú. H. v prospech L. B. s.r.o., R., IČO: X. na nehnuteľnosti parc. č. C. rodinný dom č. súp. X. pod č. z. 43/91 nevzniklo.

Súd vzájomný návrh žalovaného na určenie, že žalovaný je záložným veriteľom vo vzťahu k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. X. pre k. ú. H., obec H. titulom vydržania zamietol.

Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne trovy konania pozostávajúce z náhrady trov za zaplatený súdny poplatok z návrhu na začatie konania a z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v sume 398,31 eur, trovy právneho zastúpenia v sume 4 186,58 eur a zároveň mu uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu B. súdny poplatok z návrhu na začatie konania – protinávrhu vo výške 99,50 eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobcovia sa domáhali určenia neplatnosti záložnej zmluvy z dôvodu, že táto zmluva nemá náležitosti predpísané zákonom č. 109/1964 Zb. - Hospodársky zákonník. Ďalej žiadali určiť, že záložné právo platne nevzniklo podľa § 129d Hospodárskeho zákonníka a aj preto, že žiadosť o zápis záložného práva nepodala osoba v zmysle § 129f ods. 3 Hospodárskeho zákonníka. V priebehu konania podal žalovaný protinávrh, ktorým žiadal o určenie, že žalovaný je záložným veriteľom vo vzťahu k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. X. pre k. ú. H. titulom vydržania záložného práva k nehnuteľnostiam. Prvostupňový súd mal za preukázané, že účastníkmi zmluvy o zriadení záložného práva bol právny predchodca žalovaného S. Š. S. – mestská pobočka Z., zastúpený Ing. I. K. a P. L., M.. Konštatoval, že žalobcovia neoznačili P. L. ako pasívne legitimovanú osobu, ktorá uzavrela záložnú zmluvu, pričom pre úspech žalobného návrhu na určenie

neplatnosti zmluvy musia byť pasívne legitimovanými osobami všetci účastníci zmluvy, pretože výrok rozsudku sa dotýka práv a povinností všetkých účastníkov zmluvy. Preto v tejto časti žalobu zamietol. Zmluvu o zriadení záložného práva považoval prvostupňový súd za neplatnú pre jej neurčitosť, keď predmet zálohu nebol identifikovaný údajmi z evidencie nehnuteľností podľa vyhlášky č. 23/1964 Zb. z dôvodu, že pohľadávka, ktorú zabezpečuje, nie je uvedená sumou, ale len odkazom na úverovú zmluvu s poukazom na § 129d ods. 2 Hospodárskeho zákonníka. Záložnú zmluvu považoval za neplatnú aj z toho dôvodu, že v nej uvedený ako vlastník P. L. vlastníkom nie je, pretože vlastníkmi sú žalobcovia, ktorí len okrajovo súhlasili so záložným právom, ale nie ako účastníci zmluvy. Tento právny úkon je v rozpore s § 129d ods. 1 Hospodárskeho zákonníka, podľa ktorého záložné právo vzniká na základe zmluvy alebo priamo zo zákona. Podľa § 129f ods. 3 Hospodárskeho zákonníka zriadenie záložného práva k nehnuteľnosti a jej zánik musí byť zapísané na žiadosť vlastníka, ktorým P. L. nebol. Naliehavý právny záujem je daný, pretože rozhodnutie súdu o tom, že záložné právo podľa záložnej zmluvy zo dňa 23. 09. 2001 nevzniklo, odstráni právnu neistotu medzi žalobcami ako vlastníkmi nehnuteľností a žalovaným a zabráni tak vzniku nenapraviteľnej majetkovej ujmy na strane žalobcov. Uviedol, že v súvislosti s § 88 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. rozhodnutie súdu bude podkladom pre opravu zápisu o existencii záložného práva na LV č. X.

Podaný protinávrh žalovaného prvostupňový súd zamietol s poukazom na ustanovenia § 151 ods. 1 písm. b/, d/, e/ Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nemožno nadobudnúť záložné právo vydržaním.

O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.).

Na odvolanie všetkých účastníkov konania Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v časti výroku, ktorým súd určil, že záložné právo na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. X. pre k. ú. H., obec H., okres B. ako dom súpis č. X., postavený na parcele č. X. pozemok parc. č. X., zastavené plochy o výmere 551 m², uzavretá medzi P. L., M. a S. Š. S. v B. – mestská pobočka Z. zo dňa 23. 09. 1991 a žalobcami na zabezpečenie úveru P. L. z Úverovej zmluvy č. X. zo dňa 12. 06. 1991, zapísané na LV č. X. pre k. ú. H.

v prospech L. B., s. r. o., R., IČO: X. na nehnuteľnosti parc. č. C. rodinný dom súpis č. X. pod č. z. 43/91 nevzniklo, zmenil tak, že návrh žalobcov zamietol.

Odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v časti výroku o náhrade trov konania zmenil tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V ostatných častiach napadnutý rozsudok prvostupňového súdu potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd tak, ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že v konaní o určenie neplatnosti záložnej zmluvy musia byť účastníkmi všetci, ktorí túto zmluvu uzavreli, prípadne ich nástupcovia, a to buď ako žalobcovia alebo ako žalovaní. Preto odvolací súd v tejto časti výroku napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Ďalej uviedol, že naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit toho, čoho sa žalobcovia v konaní domáhajú a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie právnej neistoty v danom právnom vzťahu. Rozsudok vyhovujúci žalobe o určenie, že záložné právo na základe zmluvy o zriadení záložného práva platne nevzniklo, nemôže byť spôsobilý zlepšiť právne postavenie žalobcov, neodstraňuje sa ich neistota v danom právnom vzťahu, keďže rozsudok vyhovujúci takejto žalobe by nemohol byť podkladom na vyznačenie stavu pred týmto právnym úkonom správou katastra v zmysle § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona. Preto odvolací súd v tejto časti výroku napadnutý rozsudok zmenil a návrh zamietol.

Predmetom odvolania bol aj výrok prvostupňového súdu, ktorým zamietol vzájomný návrh žalovaného. Žalovaný počas celého konania neuviedol žiadne rozhodujúce skutočnosti, ktorými by existenciu naliehavého právneho záujmu na takomto určení súdu zdôvodnil. Podľa odvolacieho súdu na strane žalovaného neexistuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty, ktorý by ohrozoval jeho právne postavenie. Preto v tejto časti výroku napadnutý rozsudok prvostupňového súdu potvrdil.

Rozhodnutie o náhrade trov prvostupňového konania zmenil a rozhodol podľa § 224 ods. 2 a § 142 ods. 2 O. s. p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 O. s. p.

Proti tomuto rozhodnutiu podali v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobcovia. Za vecne správny považovali len výrok, ktorým odvolací súd potvrdil výrok prvostupňového súdu o zamietnutí protinávrhu žalovaného. Podľa názoru dovolateľov v konaní pred odvolacím súdom došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f/ O. s. p., boli porušené ich práva na súdnu ochranu v rozpore s čl. 46 a čl. 48 Ústavy S. republiky a ustanovenia § 1, 3, 6 O. s. p. Prípustnosť dovolania odvodzovali aj podľa § 238 ods. 1 O. s. p. Podľa dovolateľov napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže P. L., M., nemohol byť spôsobilým účastníkom zmluvy o zriadení záložného práva, pretože nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti a nemôže byť ani pasívne legitimovaným účastníkom v konaní a ako taký túto zmluvu ani neuzavrel, čo nemožno dôvodiť z jeho podpisu na tlačive zmluvy. Ďalej uviedli, že im neustále hrozí dražba ich nehnuteľnosti, a to aj za takých okolností, že dlžník záložným právom zabezpečenú sumu úveru zaplatil a len, ak súd vyhovie určovacej žalobe, že záložné právo na základe záložnej zmluvy zo dňa 23. 09. 1991 nevzniklo, môžu sa zbaviť stavu právnej neistoty. K platnému vzniku záložného práva k nehnuteľnosti podľa § 129d Hospodárskeho zákonníka mohlo dôjsť len na základe uzavretej zmluvy, a nie na základe súhlasu vlastníka nehnuteľnosti so zriadením záložného práva, a to zápisom záložného práva v evidencii nehnuteľností, podanom vlastníkom nehnuteľnosti alebo organizáciou, ktorá má k založenej veci právo hospodárenia, k čomu však v danom prípade nedošlo. Rozhodnutie odvolacieho súdu v jeho zamietajúcej časti a jeho odôvodnenie k tomuto výroku nie je v súlade ani s ustanovením § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností. Z prechodných ustanovení v § 78 ods. 1 katastrálneho zákona nevyplýva, že by sa toto ustanovenie § 34 ods. 2 cit. zákona na žalobcov vzťahovalo, a že by správa katastra mala vyznačiť stav pred týmto právnym úkonom.

Dovolatelia preto navrhujú napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť tak, že súd potvrdzuje rozsudok prvostupňového súdu vo všetkých jeho výrokoch II. až VI., mení výrok I. tak, že zmluva o zriadení záložného práva je neplatná.

K podanému dovolaniu sa žalovaný nevyjadril.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 01. 2010.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) preskúmal dovolanie žalobcov podľa § 242 ods. 1 O. s. p. a zistil, že nie je dôvodné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci dovolatelia napadli rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu, t. j. v časti výroku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa, v časti výroku, ktorým bol potvrdený, ako aj výrokovú časť o náhrade trov konania. Dovolanie podali z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Sú toho názoru, že postupom súdu ako účastníkom konania im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku uviedol neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania

nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkovi podať dovolanie len z tých dôvodov, ktoré sú taxatívne uvedené v § 241 ods. 2 O. s. p. Dovolanie môže byť podané iba z dôvodov, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p. b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

V posudzovanom prípade odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil len čiastočne a žalobu zamietol, a to v časti výroku, ktorým súd prvého stupňa určil, že záložné právo na základe zmluvy o zriadení záložného práva nevzniklo. V tejto časti je dovolanie prípustné s poukazom na ustanovenie § 238 ods. 1 O. s. p. a dovolacím dôvodom dovolateľov je nesprávne právne posúdenie veci z hľadiska ust. § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a otázky nepreukázania naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcov, ktorý vyžaduje § 80 písm. c/ O. s. p.

Právnym posúdením veci je treba rozumieť činnosť súdu, pri ktorej tento zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu úpravu na zistený skutkový stav. Pod nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil. Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu.

Žalobcovia v 1/ a 2/ rade sa domáhali určenia neplatnosti záložnej zmluvy zo dňa 23. 09. 1991, ako aj určenia, že záložné právo na základe predmetnej zmluvy platne nevzniklo. Prvostupňový súd žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu – záložnej zmluvy zamietol a odvolací súd v tejto časti rozsudok ako vecne správny potvrdil. V časti určenia, že záložné právo na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, zapísaných na liste vlastníctva č. X. nevzniklo, odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a žalobu v tejto časti zamietol s odôvodnením, že vyhovujúci rozsudok, nemôže byť spôsobilý zlepšiť právne postavenie žalobcov, neodstraňuje sa ich neistota v danom právnom vzťahu, keďže rozsudok vyhovujúci takejto žalobe by nemohol byť podkladom na vyznačenie stavu pred týmto právny úkonom správou katastra v zmysle § 34 ods. 2 katastrálneho zákona.

Základnou podmienkou dôvodnosti, a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c/ O. s. p. je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rozumie sa tým právny záujem žalobcov. Právny záujem musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t. j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobcov to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jedna z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacej žaloby .

Podľa zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, záznam je úkon správy katastra, ktorý nemá vplyv na vznik, zmenu alebo zánik práv k nehnuteľnostiam. Údaje o právach zaznamenávaných do katastra sa týkajú právnych vzťahov, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli mimo pôsobenia správy katastra, na základe iných práv skutočností. Správy katastra tieto skutočnosti a údaje iba evidujú. Údaje o právnych vzťahoch sa záznamom zapisujú do katastra nehnuteľností na základe verejných listín a iných listín, ktoré podľa príslušných predpisov potvrdzujú alebo osvedčujú práva k nehnuteľnostiam (§ 34 ods. 1 tohto zákona), t. j. záznam má iba evidenčný charakter.

Správa katastra postupuje podľa § 34 ods. 2 katastrálneho zákona, ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu alebo neplatnosti dobrovoľnej dražby, vtedy správa katastra

vyznačí stav pred týmto právnym úkonom alebo pred dobrovoľnou dražbou; to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka. To znamená, že správa katastra opraví zápis, len na základe určenia, že záložná zmluva je neplatná, pričom súd o určenie neplatnosti tohto právneho úkonu rozhodol tak, že žalobu zamietol a odvolací súd v tejto časti potvrdil rozsudok ako vecne správny a dovolanie v tejto časti nie je v zmysle § 238 O. s. p. prípustné, a preto nie je predmetom preskúmania dovolacieho súdu.

Rozsudok súdu o určení, že záložné právo na základe zmluvy o zriadení záložnej zmluvy nevzniklo, z takéhoto konania by nebolo možné zapísať do katastra nehnuteľností, lebo tomu bráni úprava zakotvená v § 34 ods. 2 katastrálneho zákona. V zmysle prechodných a záverečných ustanovení (§ 78 ods. 1 tohto zákona) pre zmenu vyznačenia zápisu je potrebné aplikovať zákonný postup v zmysle citovaného ustanovenia (§ 34 ods. 2). Naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. v takomto prípade bude chýbať a tento nedostatok predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovacia žaloba nemôže obstať a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby.

Preto neobstojí právny dôvod dovolania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Taktiež odvolací súd sa nestotožnil s dovolateľmi, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

Iné vady, mimo vád uvedených v ust. § 237 O. s. p., sú spôsobilým dovolacím dôvodom iba za predpokladu, že mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Medzi takéto vady patri skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri vykonávaní dokazovania nepostupoval v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z iného skutkového základu, než súd prvého stupňa bez toho, že by postupoval podľa ust. § 213 ods. 3 O. s. p. a opakoval dôkazy, na ktorých založil svoje skutkové zistenia súd prvého stupňa, resp. sám doplnil dokazovanie, že vo veci rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa a odvolací súd v tomto smere jeho rozhodnutie nenapravil.

Odvolační soud vycházel z toho istého skutkového stavu ako súd prvého stupňa, ktorý však nesprávne vyvodil danosť naliehavého záujmu na určení, že záložné právo nevzniklo a odstránenie právnej neistoty žalobcov v danom právnom vzťahu.

Dovolatelia v dovolaní namietali, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f/ O. s. p. a boli porušené ich práva na súdnu ochranu.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie zákonu odporujúci procesný postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. O vadu v zmysle uvedeného ustanovenia ide pritom len vtedy, ak išlo o procesný postup nesprávny, ktorý sa prejavil v priebehu konania. Názor dovolateľov, že odvolací súd sa dopustil vady tejto povahy pre vyslovený právny názor o nedostatku naliehavého právneho záujmu, nie je správny. Odvolací súd tým, že neskúmal vecnú stránku žalobného návrhu, keď rozsudkom žalobu zamietol pre chýbajúci naliehavý právny záujem na požadovanom určení v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p., neporušil právo na súdnu ochranu žalobcov. Odvolací súd dodržal zákonom predpísaný procesný postup pri vyhlasovaní rozsudku podľa § 153 ods. 3 O. s. p. a v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. nebolo potrebné nariaďovať pojednávanie a prejednať odvolanie v prítomnosti sporových strán.

Dovolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali prípustnosť dovolania, taxatívne uvedené v ustanovení § 237 O. s. p.

Namietaná nesprávnosť výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku (§ 167 ods. 1 O. s. p.), má však povahu uznesenia, a preto je prípustnosť dovolania potrebné posudzovať podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p. však vylučuje prípustnosť dovolania proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o náhrade trov konania.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací dovolanie žalobcov 1/ a 2/ proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej **zamietol** podľa § 243b ods. 1 O. s. p. a vo zvyšku dovolanie ako neprístupné **odmietol** podľa § 218 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. I O. s. p., a to podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže mu trovy v dovolacom konaní nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. septembra 2011

JUDr. Alena Prieceľová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová